

„A keretrendszer a projekttervezés „gondját” leveszi az oktató válláról”

Projektoktatás a szakképzésben

Dr. Farkas Éva a Szegedi Tudományegyetem oktatója, andragógus, felnőttképzési és szakképzési szakértő nyilatkozott a DreamShaper projekt alapú online oktatási keretrendszeréről. Elsősorban a szakképzések megújuló kimeneti követelményeinek megfelelése szempontjából értékelte az oktatási eszközt.

Tanulási eredmény alapú tantervek a szakképzésben

A 2019. évi LXXX. szakképzési törvénnyel 2020. szeptemberétől bevezetett új szakképzési rendszer egyik leginnovatívabb eleme, hogy a szakmajegyzékben szereplő szakmák kimenetszabályozásuk lettek. Ez jelentős szemléletbeli, illetve tartalmi és módszertani változást is jelent. A szakmák képzési és kimeneti követelményei nem azt határozzák meg, hogy mit milyen sorrendben kell tanítani, hanem a minden tanulótól elvárható eredményre (kimeneti követelményekre) helyezik a hangsúlyt. A kimeneti követelmények tanulási eredmény alapú szemléletben vannak meghatározva. A tanulási eredmény kontextusba helyezett cselekvő szintű leírás, amely azt határozza meg, hogy milyen tevékenységek, feladatok elvégzésére kell képessé válnia a tanulónak az ágazati alapoktatás és a szakirányú oktatás végére.

Projektoktatás - A tanulási eredmények eléréséhez vezető út

Az új tantervi dokumentumok tehát az adott szakmai oktatás, illetve oktatási szakasz kimeneti követelményeit határozzák meg, a kimeneti követelmények eléréséhez vezető tanítási és tanulási utat nem szabályozzák. Ezt a szakképző intézménynek és a duális képzőnek a programterv figyelembevételével a képzési programjukban kell meghatározniuk, optimális esetben egymással egyeztetve. Azt kell átgondolni, hogy az adott tanulási eredményeket milyen tartalmakkal, módszerekkel, feladatokkal, eszközökkel lehet a legeredményesebben fejleszteni, illetve objektív módon értékelni.

A tanulási eredmények eléréséhez vezető tanítási-tanulási út egyik formája a projekt alapú oktatás, amely megközelítésében és módszereiben jobban illeszkedik a tanulási eredmény alapú tantervhez, mint a hagyományos tantárgyi rendszer. A projektoktatás nem új dolog, már a 20. század elején megjelent, és Magyarországon is van hagyománya a köznevelési rendszerben, gondoljunk csak az úgynevezett témahetekre (digitális témahét, pénzhét stb.). A szakképzésben az új struktúra és tantervi szabályozás bevezetésével vált erőteljesebbé a projektoktatás felé történő elmozdulás. Bár minden oktatási szakember tisztában van a projektoktatás előnyeivel, mégis kihívás elé állítja az oktatókat az oktatási projektek megtervezése, megvalósítása, a hagyományos tanrendbe történő beillesztése. Szintén nehézséget okoz, hogy a projektoktatás jelentős előzetes felkészülést igényel oktatótól tanulótól egyaránt, és a megszokottól eltérő oktatói és tanulói szerepeket, illetve együttműködési formákat feltételez.

Milyen a jó projekt?

A projektoktatás a tanulók kompetenciáinak komplex fejlesztésére irányuló, a tanulók és oktatók közös tevékenységére építő tanulási-tanítási stratégia. A projektoktatás során a tanulás, a tanulási eredmények fejlesztése a tervszerű együttműködés, az egyéni és csoportos tapasztalat és problémamegoldás a komplex munkatevékenység részeként és eredményeként valósul meg.

Milyen egy jó projekt?

- ✓ motiváló és valóságra hasonlító tanulási környezetet biztosít a szakképzésben tanulók és oktatók számára
- ✓ valós problémahelyzeteken keresztüli tanulást és tanítást tesz lehetővé
- ✓ változatos feladatokon, gyakorlatokon és módszereken keresztül valósul meg a tanulás és tanítás
- ✓ autonómiát és felelősséget ad a tanulóknak a feladatok megoldásában
- ✓ fejleszti a szakmai cselekvőképességet és a komplex gondolkodást

És ami a legfontosabb: sikerélményt biztosít tanulónak és oktatónak egyaránt.

Hogyan támogatja a DreamShaper a projektoktatást a szakképzésben?

Pontosan a fentebb felsorolt követelmények figyelembevételével támogatja a projektoktatást a DreamShaper online oktatási platform, amelyben négy típusú projektet lehet létrehozni:

- vállalkozói,
- állampolgársági.
- kutató,
- életprojekt.

A platform egy olyan keretrendszert biztosít, amely a probléma alapú tanulás és a projektoktatás módszertanát ötvözve vezeti végig a tanulókat egy-egy projekten.

A vállalkozói projekt szakmától és évfolyamtól függetlenül eredményesen építhető be a szakképző intézmény képzési programjába. Jól illeszthető a szakképzési tananyaghoz, mivel tetszés szerint lehet igazítani az adott szakma vállalkozási tananyagának szintjéhez és tartalmához. A projektoktatás egyik lényeges követelménye, hogy valós szakmai kontextusokhoz kapcsolódjon. A DreamShaper vállalkozói projektje teljesíti ezt az elvárást, hiszen valós piaci igényekre lehet létrehozni vállalkozásfejlesztési projektet.

A keretrendszer a projekttervezés „gondját” leveszi az oktató válláról, hiszen egy vállalkozói projekt minden elemét tartalmazza a projektötlettől kezdve az üzleti modellen és versenytársak elemzésén át a kommunikációs, valamint működési és befektetési terv

elkészítéséig. A keretrendszer világos struktúrát ad a közös munkának, ugyanakkor teret biztosít a tanulók egyéni ötleteinek, feladatmegoldásainak, valamint az aktív tevékenységre épülő és problémamegoldáson keresztüli tanuláshoz. Ennek támogatásához feladatok, kérdések, szakmai anyagok (szószedetek, videók, példák stb.) állnak rendelkezésre, de a tanulók és oktatói is tudják bővíteni a szakmai anyagok tárházát. Az oktatók különböző segédanyagokat, a tanulók pedig a saját munkájuk eredményét és produktumait tudják feltölteni a rendszerbe. A projekten belül ütemezhető, dokumentálható és nyomonkövethető az előrehaladás, amely a tanuló és az oktató számára is fontos kritérium.

Kiemelem az önértékelés lehetőségét. Az értékelés minden tanítási és tanulási folyamatnak kulcseleme, az értékelés minősége jelentősen befolyásolja a tanulási folyamatot, a tanulási teljesítményt, a tanulók motivációját. Az önértékelés képessége nem velünk született, fejleszteni szükséges. Ehhez jó alapot ad, hogy a keretrendszerben irányított kérdések segítik a tanulót a saját teljesítményének, illetve kompetenciafejlődésének értékelésében.

Tartalomhoz a forma

A szakmai és módszertani megoldásokon túl érdemes szót ejteni a formáról is. Már önmagában az is növel(het)ji a tanulói és oktatói érdeklődést és motivációt, hogy nem a megszokott környezetben és módszerekkel lehet tanulni és tanítani. Fokozza a tanulási élményt, hogy a platform áttekinthető, könnyen használható, vizuális megjelenítésében igényes és harmonikus.

Egy próbát mindenképpen megér!☺

Dr. Farkas Éva

oktató

Szegedi Tudományegyetem